

Pre druhú vlnu pandémie COVID-19 má Slovensko nový Pandemický plán

Kľúčové slová

Ministerstvo zdravotníctva SR

Na pôde ministerstva zdravotníctva dnes Pandemická komisia vlády Slovenskej republiky pod vedením ministra zdravotníctva Mareka Krajčího prijala Pandemický plán Slovenskej republiky. Cieľom plánu je zabezpečenie pripravenosti Slovenska na pandémiu akútnych respiračných ochorení, eliminácia zdravotnej a ekonomickej záťaže obyvateľstva, chodu hospodárstva, verejného života, stanovenie úloh orgánov štátnej správy, samosprávy a odborných orgánov, ktoré riadia, zabezpečujú a plnia činnosti v spojitosti so zabezpečovaním ochrany verejného zdravia. Podľa nového pandemického plánu sa budú koordinovať postupy v prípade druhej vlny pandémie COVID-19.

„Máme tu druhú vlnu pandémie nového koronavírusu. Som veľmi rád, že nastal výrazný posun, máme plne funkčnú pandemickú komisiu, ktorá dnes schválila dôležitý dokument, ktorý nastavil jasné pravidlá fungovania, nielen pri COVID-19, ale pri každej vážnej pandémii akútnych respiračných ochorení,“ povedal minister zdravotníctva Marek Krajčí.

Pandemická komisia sa zaoberala aj zhodnotením súčasnej situácie týkajúcej sa pandémie koronavírusu na Slovensku. Dohodla sa na viacerých krokoch a opatreniach. Jeden z návrhov sa týka nástupu detí do škôl a predškolských zariadení. Ide o takzvané proaktívne opatrenie. *„V prípade, že dieťa nebolo za posledných 14 dní v zahraničí, bude stačiť čestné prehlásenie rodiča a môže ísť do školy. Zároveň neodporúčame, aby sa cestovalo teraz pred začiatkom školského roka s deťmi do zahraničia. Slovensko je na tom stále dobre v porovnaní s okolitými krajinami, to si treba neustále pripomínať,“* uviedol minister zdravotníctva Marek Krajčí. V opačnom prípade dieťa nebude môcť nastúpiť do školy. Možnosťou ako sa vyhnúť karanténe v domácom prostredí, bude testovanie dieťaťa na COVID-19, ktoré ale nebude bezplatné. *„Vždy v septembri máme nejaké epidémie, môže sa stať, že síce sa zide tá istá trieda, ale akoby nový kolektív, ako vieme, skoro po polroku sa deti zídu, veľmi rýchlo sa to môže šíriť, je tu riziko prenosu na staršie skupiny obyvateľstva a osoby, ktoré majú nejakú závažnú diagnózu,“* hovorí epidemiologička profesorka Henrieta Hudečková.

Pandemická komisia zároveň vyzýva najmä veľké firmy, aby dbali na ochranné opatrenia – ide o dodržiavanie takzvaných zásad „R.O.R.“ (rúško-odstup-ruky). Zároveň komisia navrhuje, aby univerzity zabezpečili karanténne zariadenia pre študentov z takzvaných červených krajín, keďže práve z nich Slovensko zaznamenalo najviac importovaných prípadov COVID-19.

Pandemická komisia zároveň navrhuje zvolať epidemiologické konzílium, ktoré bude jej poradným orgánom. Toto konzílium okrem iného zväží aj prehodnotenie zoznamu rizikových krajín a regiónov. *„Slovensko zaznamenáva desiatky ochorení denne, počítali sme s takýmto scenárom, dokonca sme očakávali ešte horší. Môžeme povedať, že ďalšie prípady vznikajú importovaním, v súčasnosti situácia nie je alarmujúca, regionálni hygienici zachytávajú tieto prípady, je to mravenčia práca, ak chceme zachytiť túto druhú vlnu včas,“* povedal hlavný hygienik Ján Mikas.

Okrem toho sa zriaďuje operačné stredisko pandemickej komisie, ktoré bude fungovať v čase pandémie ako takzvaná operatívno-technická skupina. Jej úlohou bude výmena informácií o plnení opatrení vyplývajúcich z pandemického plánu v pôsobnosti jednotlivých rezortov, operačných stredísk, krízových štábov okresných úradov v sídle krajov.

Aktuálne sa v zmysle pandemického plánu Slovensko nachádza vo fáze 1. Ministerstvo zdravotníctva pripravuje opatrenia na vykonanie reprofilizácie lôžkového fondu v určených subjektoch hospodárskej mobilizácie (Univerzitná nemocnica Bratislava, Fakultná nemocnica Trnava, Fakultná nemocnica Trenčín, Fakultná nemocnica Nitra, Univerzitná nemocnica Martin, Všeobecná nemocnica s poliklinikou Lučenec, Fakultná nemocnica s poliklinikou J.A. Reimana Prešov, Univerzitná nemocnica L. Pasteura

Košice, Nemocnica s poliklinikou Š. Kukuřu Michalovce a Detská fakultná nemocnica Košice). V týchto nemocniciach vyčleníme priestor pre takzvaných „COVID pacientov“. Pôjde o 3 503 infekčných lôžok, čo je v priemere 233 lôžok na nemocnicu a podľa regionálneho rozloženia takmer 500 lôžok na príslušný kraj. Tieto budú v 1. fáze k dispozícii len pacientom s ochorením COVID-19. Ostatné nemocnice budú fungovať v štandardnom režime. Epidemiologickú situáciu denne monitorujú regionálne úrady verejného zdravotníctva.

V 2. fáze pandémie by podľa pandemického plánu nastalo ďalšie zhoršenie epidemiologickej situácie a ďalší nárast infikovaných osôb. Naplnenosť lôžkového fondu infekčných kliník a oddelení je viac ako 50% a vznikajú ohniská nákazy. Minister zdravotníctva v tejto fáze vydá príkaz na vykonanie reprofilizácie lôžkového fondu subjektom hospodárskej mobilizácie, ktoré disponujú infekčnými klinikami a oddeleniami (Univerzitná nemocnica Bratislava, Fakultná nemocnica Trnava, Fakultná nemocnica Trenčín, Fakultná nemocnica Nitra, Univerzitná nemocnica Martin, Ústredná vojenská nemocnica SNP Ružomberok, Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica, Všeobecná nemocnica s poliklinikou Lučenec, Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana Prešov, Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice, Národný ústav detských chorôb Bratislava, Detská fakultná nemocnica s poliklinikou Banská Bystrica, Fakultná nemocnica Nové Zámky a Nemocnica Poprad).

V prípade 3. fázy by Slovensko opätovne vyhlásilo núdzový stav. Išlo by o ďalšie zhoršenie epidemiologickej situácie a ďalší nárast počtu infikovaných osôb. Naplnenosť lôžkového fondu infekčných kliník a oddelení je viac ako 75%, vznikajú ohniská nákazy, ktoré príslušné okresné úrady na návrh regionálnych úradov verejného zdravotníctva uzatvárajú do karantény. Cieľom je spomaliť prenos a zabrániť kolapsu zdravotníctva. Reprofilizácia by platila aj pre ďalšie nemocnice, ktoré by boli príkazom ministra zdravotníctva určené ako subjekty hospodárskej mobilizácie.

Súčasťou pandemického plánu sú aj tzv. semaforey pre zariadenia sociálnych služieb, pre zariadenia primárnej zdravotnej starostlivosti a nemocnice. Podľa týchto semaforov sa budú reprofilizovať zdravotnícke zariadenia počas ďalšieho nástupu pandémie. **„Inštitút zdravotníckych analýz ministerstva zdravotníctva vyšpecifikoval 14 indikátorov v troch kategóriách, na základe toho sa opatrenia v danom kraji presunú zo zelenej do oranžovej farby až po čiernu. Tieto údaje budú poskytnuté regionálnym úradom verejného zdravotníctva, ktoré rozhodnú tom, čo ďalej robiť,“** povedal minister zdravotníctva.

V pandemickom pláne je zadaná aj 4. fáza – v nej ide o postupný návrat do tzv. medzipandemického obdobia.

Predsedom Pandemickej komisie vlády SR je minister zdravotníctva SR, ďalšími členmi sú: minister vnútra, minister obrany, minister dopravy a výstavby, minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, minister financií, minister hospodárstva, minister práce, sociálnych vecí a rodiny, minister zahraničných vecí a európskych záležitostí, minister školstva, vedy, výskumu a športu, minister kultúry, minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie, predseda Správy štátnych hmotných rezerv SR, predseda Bratislavského samosprávneho kraja, predseda Banskobystrického samosprávneho kraja, predseda Trnavského samosprávneho kraja, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja, predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja, predseda Košického samosprávneho kraja, predseda Prešovského samosprávneho kraja, predseda Žilinského samosprávneho kraja, generálni riaditelia zdravotných poisťovní, hlavný hygienik SR, hlavný odborník pre epidemiológiu, hlavný odborník pre infektológiu a tropickú medicínu, predseda Slovenskej akadémie vied, generálny riaditeľ sekcie krízového riadenia ministerstva vnútra, ústredný riaditeľ Štátnej veterinárnej a potravinovej správy, riaditeľ komunikačného odboru ministerstva zdravotníctva, riaditeľ odboru krízového manažmentu ministerstva zdravotníctva, ktorý je súčasne tajomníkom komisie.

Komisia môže podľa potreby zriadiť regionálne pandemické komisie alebo odborné pracovné skupiny, prípadne prizvať aj ďalších odborníkov. Na rokovaní komisie sa môžu zúčastniť aj predseda vlády a členovia vlády, ktorí nie sú jej členmi.